

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.11.1972, sp. zn. 5 Cz 27/72, ECLI:CZ:NS:1972:5.CZ.27.1972.1

Číslo: 41/1973

Právní věta: Ukládá-li kárné opatření vedoucí odštěpného závodu hospodářské organizace po té, co bylo zastaveno trestní stíhání pracovníka tohoto závodu pro jednání, v němž lze spatřovat porušení pracovní kázně, počíná jednoměsíční lhůta pro uložení kárného opatření (§ 79 odst. 1 zák. práce) tím dnem, kdy se o výsledku šetření orgánu činného v trestním řízení dověděla doručením usnesení o zastavení trestního stíhání organizace (nikoliv tedy jen odštěpný závod).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.11.1972

Spisová značka: 5 Cz 27/72

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lhůty, Odpovědnost kárná, Odštěpný závod, Organizace socialistické, Pracovní poměr

Předpisy: 141/1961 Sb. § 164 109/1964 Sb. § 44

§ 266

§ 45

§ 46 65/1965 Sb. § 74

§ 78

§ 79

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41/1973 sb. rozh.

Ukládá-li kárné opatření vedoucí odštěpného závodu hospodářské organizace po té, co bylo zastaveno trestní stíhání pracovníka tohoto závodu pro jednání, v němž lze spatřovat porušení pracovní kázně, počíná jednoměsíční lhůta pro uložení kárného opatření (§ 79 odst. 1 zák. práce) tím dnem, kdy se o výsledku šetření orgánu činného v trestním řízení dověděla doručením usnesení o zastavení trestního stíhání organizace (nikoliv tedy jen odštěpný závod).

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 24. 11. 1972, [5 Cz 27/72](#))

Navrhovatel podal návrh na zrušení kárného opatření - snížení základního platu o 10 % na dobu dvou měsíců, které mu bylo uloženo ředitelem odštěpného závodu n. p. P. s. v T. Kárné opatření bylo

doručeno navrhovateli 27. 1. 1971 a bylo mu uloženo za porušení pracovní kázně, jehož se údajně dopustil v souvislosti se smrtelným úrazem spolupracovníka M. P. Navrhovatel dovozoval, že se porušení pracovní kázně nedopustil, a vytýkal také, že kárné opatření mu bylo uloženo po uplynutí jednoho měsíce, kdy se organizace dozvěděla o výsledku šetření orgánů VB.

Okresní soud v Teplicích uvedené kárné opatření zrušil. Poukazoval na to, že z vyšetřovacího spisu OO MV v Chomutově vyplývá, že ředitel odštěpného závodu n. p. P. s. v T. již dopisem z 26. 11. 1970 sdělil OO MV v Chomutově, že má za to, že navrhovatel porušil pracovní kázeň, přičemž uváděl i předpisy, které podle jeho názoru navrhovatel porušil. Věděla tedy organizace nejpozději 26. 11. 1970, že navrhovatel pracovní kázeň porušil, a poněvadž kárné opatření bylo vydáno až 27. 1. 1971, stalo se tak po uplynutí jednoměsíční lhůty uvedené v ustanovení § 79 odst. 1 zák. práce.

Nejvyšší soud ČSR zamítl stížnost pro porušení zákona, podanou generálním prokurátorem ČSR proti uváděnému usnesení soudu prvního stupně, které nabylo právní moci.

Z odůvodnění:

Stížnost pro porušení zákona vytýká usnesení soudu prvního stupně, že nebyl vzat zřetel na ustanovení § 79 odst. 1 zák. práce ve znění zákona č. 153/1969 Sb., podle něhož v případech, ve kterých je porušení pracovní kázně předmětem šetření jiného orgánu, počíná jednoměsíční lhůta pro uložení kárného opatření dnem, kdy se organizace o výsledku tohoto šetření dověděla, a nikoliv dnem, kdy se organizace dověděla o porušení pracovní kázně. Navrhovateli bylo uloženo kárné opatření v souvislosti se smrtelným pracovním úrazem M. P., příčiny byly zjišťovány skupinou vyšetřování OO MV v Chomutově a trestní stíhání bylo vyšetřovatelem zahájeno 31. 8. 1970. Trestní stíhání bylo zastaveno 21. 12. 1970 a usnesení vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání současně s upozorněním podle ustanovení § 164 odst. 2 tr. ř. bylo doručeno podnikovému ředitelství n. p. P. s. v Ú. dne 23. 12. 1970. Soud prvního stupně měl zkoumat, kdy

toto usnesení dostalo na vědomí řediteli odštěpného závodu n. p. P. s. v T., neboť ten je vybaven kárnou pravomocí nad navrhovatelem. Usnesení o zastavení trestního stíhání nebylo totiž doručeno jemu, ale nadřízené organizaci – podnikovému ředitelství n. p. P. s. v Ú.

Stížnost pro porušení zákona není důvodná. Soud prvního stupně pochybil v tom, že včasnost uložení kárného opatření posuzoval tak, jako by porušení pracovní kázně nebylo předmětem šetření orgánu Veřejné bezpečnosti, ačkoliv provedl důkaz vyšetřovacími spisy, ze kterých vyplývalo, že porušení pracovní kázně navrhovatelem a dalšími jeho spolupracovníky bylo předmětem vyšetřování orgánů bezpečnosti. V takovém případě ovšem podle ustanovení § 79 odst. 1 zák. práce 1) počne jednoměsíční lhůta pro uložení kárného opatření nikoliv dnem, kdy se organizace o porušení pracovní kázně dověděla, nýbrž teprve dnem, kdy se organizace doví o výsledku šetření jiného orgánu.

Toto pochybení soudu prvního stupně nemělo však vliv na věcnou správnost jeho rozhodnutí. Z vyšetřovacího spisu OO MV v Chomutově vyplývá, že usnesení vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání spolu s upozorněním podle ustanovení § 164 odst. 2 tr. ř. bylo doručeno n. p. P. s. v Ú. k rukám ředitele podniku dne 23. 12. 1970. Tímto dnem počala běžet jednoměsíční lhůta k uložení kárného opatření podle ustanovení § 79 odst. 1, věta druhá, zák. práce. Je právně nerozhodné, kdy se o zastavení trestního stíhání dozvěděl ředitel odštěpného závodu n. p. P. s. v T., v němž navrhovatel byl zaměstnán. Podle ustanovení § 79 odst. 1 zák. práce v obou uvedených případech je rozhodný pro počátek běhu jednoměsíční lhůty den, kdy se o porušení pracovní kázně či o výsledku šetření dověděla organizace.

Organizace se dozví o porušení pracovní kázně tehdy, jakmile se o něm dozví pracovník, který je

podle ustanovení § 74 odst. 1 písm. g) zák. práce povinen vyvozovat důsledky z porušení pracovní kázně, a tedy učinit potřebná opatření k postihu porušení pracovní kázně. Nemusí jít o pracovníka, který na pracovišti má buď ze zákona (vedoucí organizace), anebo podle zmocnění vedoucího organizace kárnou pravomoc (§ 78 odst. 1 zák. práce), jak měla za to stížnost pro porušení zákona. V organizačním uspořádání národních podniků (a o takovou organizaci v daném případě jde) jsou pracovníci nižších organizačních složek (jako např. závody) podřízeni prostřednictvím vedoucích pracovníků těchto nižších organizačních složek také vedoucímu organizace, tj. řediteli národního podniku. To vyplývá z ustanovení § 44 odst. 1 hospodářského zákoníku (zákona č. 109/1964 Sb.), podle něhož v čele státní hospodářské organizace je jediný vedoucí (ředitel), který řídí činnost organizace a jedná jejím jménem ve všech věcech. Jak tuto pravomoc ředitel vykonává a prostřednictvím kterých pracovníků, stanoví organizační řád, který vydává ředitel podniku podle zásad stanovených ve statutech (§ 46 odst. 2 hosp. zák.). Tyto závěry platí i o pracovnících odštěpného závodu zapsaného v podnikovém rejstříku. Jeho ředitel je sice oprávněn činit všechny právní úkony týkající se závodu, nečiní je však jménem závodu, který je jen organizační složkou podniku a nemá právní subjektivitu, ale činí je jménem organizace (§ 45 hosp. zák.), tedy např. národního podniku. Jsou tedy i pracovníci odštěpného závodu, včetně jeho ředitele, podřízeni vedoucímu organizace, např. řediteli národního podniku.

Jestliže tedy usnesení vyšetřovatele o zastavení trestního stíhání bylo v projednávané věci doručeno podniku k rukám ředitele, dověděla se organizace o výsledku šetření jiného orgánu ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1, věta druhá, zák. práce dnem tohoto doručení, což bylo 23. 12. 1970. Jednoměsíční propadná lhůta (§ 261 odst. 2 zák. práce), stanovená v § 79 odst. 1 zák. práce k uložení kárného opatření, skončila tedy 23. 1. 1971 (§ 266 odst. 2 zák. práce). Jak vyplývá z údajů navrhovatele i organizace, bylo kárné opatření navrhovateli doručeno 27. 1. 1971, tedy po uplynutí této propadné lhůty, a bylo proto správně soudem prvního stupně zrušeno, i když se tak mělo stát z jiných důvodů, než které tento soud uvedl ve svém rozhodnutí.

1) úplné znění bylo vyhlášeno pod č. 42/1970 Sb.